

Teatre i vida

Ciprià Ciscar i Casaban *

Com cada any, en aplegar el 27 de març, data que ens proposa l'Institut Internacional de Teatre de la UNESCO per a celebrar com cal el Dia Internacional del Teatre, hom va, més enllà dels actes commemoratius i dels manifestes de circumstàncies que per a tal cosa solen redactar-se, a exercitar amb ànim gojós o entristit, segons els casos i els punts de vista de cada observador, l'hàbit de la reflexió, i a aplicar-lo, amb la major objectivitat possible, sobre el motiu, el gran protagonista d'aquesta celebració, és a dir, el Teatre.

La primera constatació que en fem, per tòpica que sembla, és l'enorme antiguitat del fet escènic, lligat a la fluïdesa incessant de la història dels homes. Del llegendari Tespis als nostres dies han passat dos mil cinc-cents anys, i açò acceptant que el teatre, tal com el coneixem, és nat, amb quasi tota certesa, a Grècia. I des d'aleshores fins ara ens ha ofert la representació al marge de la vida, com una cosa distinta, encara que no estranya ni aliena a la mateixa vida dels éssers humans, perquè la representació, com una cosa que forma part de la vida, és tan antiga com el mateix home. La trobem en la màgia, la religió, en els ritus cortesans o laborals de cada societat, de cada poble.

Una segona dada: el teatre és un art poc permeable al progrés tecnològic. Entre el teatre greco-llatí i el contemporani hi ha poques diferèn-

cies qualitatives. Avui hem introduït el programador als sistemes d'il·luminació de l'escena, com els nostres avis introduïren la llum elèctrica en la del seu temps, però, substancialment, el teatre segueix recolzant en els mateixos principis bàsics en què ho feia durant l'època d'Esquil: l'actor, la paraula, ...i el públic. Així de senzill; algú que mostra, algú que veu, i el flux de comunicació que s'estableix entre ells. D'ací que comence a hores d'ara a parlar-se del teatre com d'art anacrònic, donant a aquest adjectiu la significació despectiva d'antigalla. Potser és d'aquesta manera, però jo no ho crec. Em fa més, posats a penetrar en el sentit ocult de les paraules, d'utilitzar per al teatre un altre adjectiu de la mateixa arrel: acrònic, sense temps, o un altre tal vegada més expressiu, intemporal, lligat a la mateixa evolució de l'home, al marge dels gusts de l'època, i per això també consubstancial a la seua naturalesa fabuladora i susceptible de desdoblament (ficció, representació, joc, plaer).

I ja que de plaer parlem, ¿com deixar fora el gran plaer de la paraula bella, escollida amb seny i pronunciada amb justesa? ¿Quina altra cosa sinó varen fer-ne encara— Shakespeare, Molière, Calderón, i tants altres? Perquè —i no ho oblidem— una part important dels noms més excelso de la història de la literatura

universal, la constitueixen autors de teatre. I entre els grans autors que han conreat d'altres gèneres, pocs són els que han defugit de la seducció de l'escena i no hagen escrit, només una vegada, alguna peça teatral.

Al cap i a la fi, l'home i sempre l'home roman subjacent, esclau de la seua mateixa ànsia, impossible d'assolir una alteritat tan sols permesa als déus. Aquesta pregona humanitat del teatre, que cap disfressa no pot amagar a la nostra vista, ni cap maquillatge llevar al tacte, constitueix la seua major grandesa, però també la seua feblesa més notable. L'ànima humana és voluble, i les seues apetències i afectes, canviabls. Els valors d'ús i canvi que en cada moment històric concedeix l'home a les seues manifestacions espirituals sofreixen notables oscil·lacions.

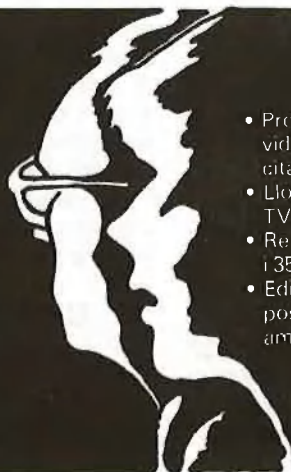
Per això, contribuir amb tots els mitjans al nostre abast perquè aquest important llegat no es perda i perquè no se'n dilapide el capital en mans de la ignorància o la incúria, és exercitar, no la virtut de la caritat com alguns pretenen, sinó, senzillament, la de la justícia. Justícia amb la nostra història, justícia amb aquells homes que, mitjançant la paraula, ens varen donar la seua millor part, i justícia, finalment, amb l'aventura inacabada, apassionant, de l'espècie humana, a la recerca incessant de la felicitat i la bellesa.

* Conseller de Cultura, Educació i Ciència

Video Uno S.A.

SERVEIS GENERALS DEL VÍDEO
PROFESSIONAL

AVDA. BALEARS, 39-baix - Tel. 360 89 62
VALÈNCIA-23



- Producció i realització de videoprogrames per a indústries i publicitat.
- Lloguer d'equips, exhibició pantalles TV, etc.
- Reproducció a vídeo de 8, 16 i 35 mm.
- Edició i neteja de cintes, serveis postproducció i tots aquells relacionats amb el vídeo.